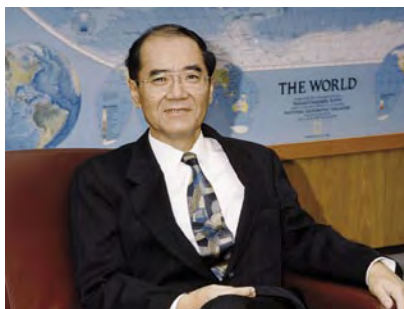

UNESCO

generalinio direktoriaus IŽANGINIS žodis

Kreipimasis į mokytojus – švietimo apie pasaulio paveldą skleidėjus

Bėgant amžiams negrįžtamai prarandame didelę pasaulio paveldo dalį. Mes matėme, kaip dėl stichinių nelaimių, karų, didelio skurdo, pramonės augimo bei užterštumo buvo ir tebėra naikinami neįkainojami žmonijos kultūros ir gamtos turtai. Kitos šios nesibai giančios tragedijos priežastys yra neišprusimas, abejingumas, nepakankamas rūpinimasis aplinka ir supratimo stoka.

1972 m. priimdama Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvenciją (toliau – Pasaulio paveldo konvencija), tarptautinė bendruomenė įsipareigojo saugoti vertingą kultūros ir gamtos paveldą nuo išnykimo. Nuo Pasaulio paveldo konvencijos priėmimo dienos iki 2005 metų pabaigos 812 vietovių 137-iose pasaulio šalyse buvo įtrauktos į Pasaulio paveldo sąrašą, kuris yra nuolat papildomas naujais objektais. Kiekvienas jų yra visuotinės reikšmės mūsų civilizacijos dalis, kurią sunaikinus, būtų padaryta neatitaisoma žala žmonijai.

Pasaulio paveldo ateitis daugiausia priklausys nuo dabartinės jaunų žmonių kartos, kuri netrukus vadovaus ir priims sprendimus.

UNESCO Pasaulio paveldo centras, įgyvendindamas Pasaulio paveldo konvencijos 27-ąjį straipsnį, kuriame teigiama, kad „...Konvenciją priėmusios šalys dės visas įmanomas pastangas, skirdamos ypatingą dėmesį edukacinėms ir informacinėms programoms, kad sustiprintų savo tautų supratimą apie kultūros ir gamtos paveldą ir skatintų pagarbą jam...“, 1994 m. kartu su Asocijuotų mokyklų tinklu (*Associated Schools Project Network; ASPnet*) pradėjo vykdyti jaunimo švietimo projektą „Pasaulio paveldas – jaunimo rankose“.

Mokymo vadovas „Pasaulio paveldas – jaunimo rankose“ – vertingas mokytojo pagalbininkas, padedantis sustiprinti jaunų žmonių suvokimą apie vietinio, nacionalinio ir pasaulinės reikšmės paveldo išsaugojimo svarbą. Leidinys suteikia būtinų žinių ir padeda ugdyti visą gyvenimą trunkantį pasišventimą šiam garbingam siekiui.

Reiškiu didelę pagarbą į Asocijuotų mokyklų tinklą įsijungusių mokyklų mokytojams už jų svarbų indėlį rengiant šią mokymo priemonę. Vertinu pedagogų įdėtas pastangas, kurios užtikrina šio leidinio kokybę. Mokytojų kūrybiškumas ir šiuolaikiški metodai ne tik skatina jaunimą aktyviai domėtis ir rūpintis pasaulio paveldo apsauga, bet ir gerina mokymosi procesą mokyklose ir bendruomenėse.

Išsilavinimas yra žmogaus saviraiškos, tobulėjimo, santarvės ir gerovės raktas. Švietimas sustiprina jaunimo pasišventimą išsaugoti šalies ir pasaulio turtą –

kultūros ir gamtos paveldą bei nematerialų ir žodinių paveldą. Šiandienos jaunimo pastangos bus naudingos ne tik šiai, bet ir ateities kartoms.

Pasaulio paveldo samprata nuolat kinta, nes kiekvienais metais Pasaulio paveldo komitetas į Pasaulio paveldo sąrašą įtraukia naujų objektų. Dinamiškas ir švietimo apie pasaulio paveldą procesas. Jis apima keturis XXI-ojo amžiaus ramsčius: mokymąsi siekti žinių, mokymąsi veikti, mokymąsi būti ir mokymąsi gyventi kartu. Ši koncepcija artimai siejasi su kokybiško ugdymo skatinimu, akcentuojamu 2000 m. balandžio mėn. Dakare (Senegalas) vykusio Pasaulinio švietimo forumo priimtame Veiksmų plane „Švietimas visiems“.

Švietimas apie pasaulio paveldą skatina iš naujo įtvirtinti tapatybės, savitarpio pagarbos, dialogo, santarvės, solidarumo ir pozityvaus bendravimo sąvokas pasaulio kultūrų įvairovės kontekste. Tikiuosi, kad šia medžiaga aktyviai naudosis istorijos, gamtos mokslų, geografijos, dailės, matematikos, gimtosios ir užsienio kalbų mokytojai bei kiti pedagogai. Naudodamiesi šia ir papildoma medžiaga bei diegdami pasaulio tautas suartinančias vertybes – pasitikėjimą, savitarpio supratimą ir solidarumą – mokytojai praturtins savo pamokas ir padės suvienyti pasaulio jaunimą.

Koičiro Matura (Koichiro Matsuura)

Amfiteatro scena,
Palmyra, Sirija
© Ieva Butkutė

